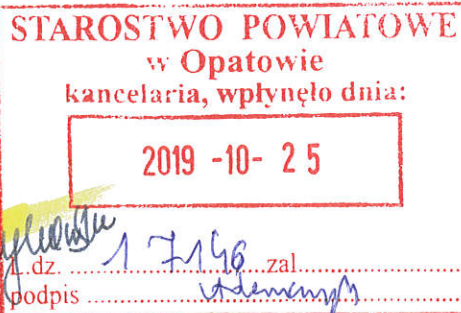

OR-IV.1410.12.2019

**ŚWIĘTOKRZYSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KIELCACH**

Znak: DS.O.5180.27.2019

Sandomierz, dnia 22.10.2019 r.

ZALECENIA POKONTROLNE

w związku z przeprowadzoną w dniu 26 września 2019 r. kontrolą przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

w zespole pałacowo-parkowym w msc. Włostów, gm. Lipnik, pow. opatowski

Tematem kontroli była realizacja przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r., poz. 2187, ze zm.) – zwanej dalej ustawą. Przedmiotem kontroli były przede wszystkim wymogi art. 5 pkt 3 i 4 ustawy, mówiące, że opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie oraz korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości.

Kontroli podlegał wpisany do rejestru zabytków nieruchomości zespół pałacowo-parkowy w miejscowości Włostów, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości woj. świętokrzyskiego pod nr A. 524/1-6 w dniu 07.05.2010 r., oraz wpisany do rejestru zabytków woj. tarnobrzskiego pod nr 225 z 15.04.1985 r.

Uczestnikami kontroli, przeprowadzonej **w dniu 26 września 2019 r.** byli:

- kontrolujący:

P. Ewelina Kałdon – inspektor ds. Ochrony Zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach Delegatury w Sandomierzu;

- przy współudziale:

P. Leszek Polanowski – p.o. Kierownika Delegatury w Sandomierzu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach

- kontrolowany:

- P. Rafał Karski – współwłaściciel, pełnomocnik współwłaścicieli: P. Gabrieli Zakrzewskiej, P. Elżbiety Radziwiłł, P. Karola Karskiego oraz P. Marii Karskiej

- P. Juliusz Karski – współwłaściciel

- P. Paweł Ankurowski - współwłaściciel

- Parafia pw. św. Jana Chrzciciela we Włostowie, której reprezentantem jest P. Krzysztof Hajdukiewicz

- Starostwo Powiatowe w Opatowie, której reprezentantem jest P. Rajmund Bańcer i P. Łukasz Ścibisz

- Urząd Gminy w Lipniku, którego reprezentantem jest P. Rafał Smoliński

Podstawę prawną do przeprowadzenia kontroli stanowi art. 38 i art. 39 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ocena stanu faktycznego wynikająca z ustaleń kontroli

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Zespół pałacowo-parkowy we Włostowie jest w złym stanie. Teren parku jest zaniedbany, porośnięty niską roślinnością – samosiewami, krzewami, podrostami drzew, które uniemożliwiają dostęp do poszczególnych jego części. Obszar parku w większości nieogrodzony – ogólnodostępny. Stan zdrowotny drzew ogólnie jest w dobry – jedynie nieliczne obumarłe drzewa mogą stanowić zagrożenie złomem bądź wywrotem.

W centralnej części parku znajdują się przesłonięte dziką roślinnością, samosiewami drzew – ruiny zabudowań pałacowych. Są one w bardzo złym stanie technicznym i stanowią zagrożenie katastrofą budowlaną. Nie są zabezpieczone i oznaczone jako stanowiące zagrożenie. Podobnie w złym stanie technicznym znajduje się budynek dawnego lamusa. Brama główna z lwami dobrze zachowana, nie stanowi zagrożenia. W jej pobliżu zaobserwowano leżące odłamane konary z drzewa. Czterokolumnowa brama od strony północnej prowadząca na teren parku jest mocno zniszczona, z zachowanymi kamiennymi kolumnami – brak widocznych oznak zagrożenia konstrukcyjnego. Generalnie pozostałości zabudowań znajdują się w stanie postępującej ruiny, mogą stanowić zagrożenie dla ludzi.

Aleja północna z kasztanowców białych dobrze zachowana, z niewielkimi ubytkami w drzewostanie, uporządkowana. Aleja wschodnia natomiast z nielicznym drzewostanem o dużych ubytkach – kasztanowców białych.

Teren folwarku obecnie użytkowany jest na potrzeby hodowli trzody chlewnej, z zachowanymi dwoma budynkami dawnej zabudowy folwarcznej, wyremontowanymi i użytkowanymi.

Podczas kontroli wykonano dokumentację fotograficzną stanu istniejącego.

Ustalone nieprawidłowości

Brak działań mających na celu podjęcie prac remontowych i zabezpieczających zabytkową zabudowę doprowadza do pogłębiającego się stanu ruiny. Nie podejmowanie żadnych kroków w kierunku porządkowania i pielęgnacji parku sprawia, że jego pierwotny charakter ulega zatarciu, a znajdujące się na jego terenie obumarłe drzewa mogą ulec złamaniu bądź wywróceniu, co w odniesieniu do ogólnodostępności parku może stanowić zagrożenie również dla ludzi.

Oświadczenie kontrolowanego oraz inne uwagi wniesione przez uczestników kontroli:

Pan Rafał Karski podaje, że stan zastany przez obecnych właścicieli w momencie objęcia własności zespołu pałacowo-parkowego był na identycznym poziomie jak obecny. Skarb Państwa nie podejmował żadnych czynności mających na celu oznakowanie oraz zabezpieczenie ruin przed niepowołanym wejściem.

Z kolei przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Opatowie – Pan Rajmund Bańcer tłumaczy, iż przedmiotowa nieruchomość po dawnym zespole pałacowo-parkowym w ubiegłych latach była użyczona na cele stowarzyszenia „Nasz Włostów”. Stowarzyszenie to podjęło się czynności związanych z uporządkowaniem terenu pałacowo-parkowego. Umowa użyczenia była ważna do momentu zgłoszenia roszczeń dawnych właścicieli do przedmiotowej nieruchomości.

Właściciele zespołu pałacowo-parkowego (w odniesieniu do dz. nr ewid. 76/2, 76/3, 76/4) – Pan Juliusz i Rafał Karscy deklarują, że umieszczą przy wejściach do kompleksu, a także ruinach pałacu tablice informacyjne, informujące o stanie zagrożenia. Ponadto zobowiązali się do zabezpieczenia ruin przed dostępem niepowołanych osób.

Pan Paweł Ankurowski zwrócił uwagę na problem związany z drzewami rosnącymi na terenie parku – wzdłuż południowego ogrodzenia dawnego zespołu folwarcznego. Obawia się, że konary drzew rosnące nad terenem jego działki (dz. nr ewid. 76/7) mogą się wyłamać, tym samym stanowiąc potencjalne zagrożenie dla ludzi i mienia.

Ocena kontrolowanej jednostki:

Na podstawie oceny stanu faktycznego i wskazanych nieprawidłowości stwierdza się, że częściowo obiekt znajduje się w stanie wymagającym przeprowadzenia prac zabezpieczających i informujących o stanie zagrożenia.

Zalecenie pokontrolne

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Kierownik Delegatury w Sandomierzu Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zaleca co następuje:

1. W odniesieniu do działek nr ewid. 76/2, 76/3 i 76/4 we Włostowie – **zobowiązuje się właścicieli: Pana Juliusza Karskiego i Pana Rafała Karskiego** – będącego równocześnie pełnomocnikiem: P. Gabrieli Zakrzewskiej, P. Elżbiety Radziwiłł, P. Karola Karskiego i P. Marii Karskiej do umieszczenia przy głównych wejściach na teren kompleksu oraz przy ruinach pałacu odpowiednich tablic informacyjnych – informujących o zagrożeniu jakie stwarza zabudowa oraz znajdujące się na terenie parku obumarłe, uszkodzone lub chore drzewa mogące zagrażać bezpieczeństwu ludzi. Ponadto należy zabezpieczyć ruiny pałacu przed dostępem niepowołanych osób. – **zalecenia te należy wykonać w terminie do 31.01.2020 roku**

2. Na terenie działek nr ewid. 76/5 i 76/6 będących własnością Skarbu Państwa – **zobowiązuje się starostę Pana Tomasza Stańka ze Starostwa Powiatowego w Opatowie** do umieszczenia przy ruinach zabudowań (oficyna pałacowa, lamus) odpowiednich tablic informacyjnych – informujących o zagrożeniu jakie stanowią obiekty, jak również zabezpieczenia ich przed dostępem niepowołanych osób – **zalecenia te należy wykonać w terminie do 31.01.2020 roku**

3. W stosunku do pozostałego terenu stanowiącego zespół pałacowo-parkowy we Włostowie tj. dz. nr ewid. 68, 74/1, 74/2, 398, 398/1, 72, 76/7, 76, 228, 76/10, 349, 400 – **nie stwierdzono nieprawidłowości, tym samym nie nakłada się na ich właścicieli zaleceń pokontrolnych.**

Pouczenie

Zgodnie z art. 107 e ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, kto wbrew obowiązkowi nie wykonuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 40 ust. 1 podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 50 000 zł.

Karę pieniężną, o której mowa, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał zalecenia pokontrolne.

Pouczenie dotyczące wystąpienia pokontrolnego

Na podstawie art. 40 ust. 2a i ust. 2b z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

2a. Kontrolowana osoba fizyczna lub kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, w **terminie 14 dni** od dnia otrzymania zaleceń, może zgłosić pisemnie umotywowane zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych oraz dodatkowe wyjaśnienia lub przedstawić dodatkową dokumentację.

2b. Wojewódzki konserwator zabytków, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych:

1) zmienia zalecenia pokontrolne i przekazuje je wraz z uzasadnieniem kontrolowanej osobie fizycznej lub kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej – w przypadku stwierdzenia zasadności całości lub części zastrzeżeń albo

2) odmawia zmiany zaleceń pokontrolnych i swoje stanowisko wraz z uzasadnieniem przekazuje kontrolowanej osobie fizycznej lub kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej – w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości.

Kontrolerzy:

.....*Kałodan Ewelina*.....

Ewelina Kałodan

Z up. Świętokrzyskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
w Kielcach

.....*mgr Leszek Polanowski*
.....p.o. Kierownika Delegatury.....

Z up. Świętokrzyskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
p.o. Kierownika Delegatury w Sandomierzu

Z up. Świętokrzyskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
w Kielcach

.....*mgr Leszek Polanowski*
.....p.o. Kierownika Delegatury.....

Przy współudziale: Leszek Polanowski

Otrzymują:

1. Juliusz Maria Karski
2. Rafał Szymon Karski
3. Paweł Ankurowski
4. Barbara Ankurowska
5. Starostwo Powiatowe w Opatowie, ul. H. Sienkiewicza 17, 27-500 Opatów
6. Gmina Lipnik, Lipnik 20, 27-540 Lipnik
7. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela we Włostowie,
8. a/a (2 egz.)